

[Niels Matthiasen.]

I forslaget til lov om valg til folketinget skal jeg til spørgsmålet om valgretsaldere kun gentage, hvad vi tidligere har sagt fra socialdemokratiets side. Vi er tilhængere af 18 års valgret. Det er en beslutning, der er truffet i vore partiforeninger ved afstemninger på sidste efterårs generalforsamlinger, hvor der med omkring 70 pct. af de afgivne stemmer blev givet tilslutning til en 18 års valgretsaldere.

Når SF stiller forslag om en lettere adgang til at blive repræsenteret i folketinget, både når det angår underskrifter og betingelser for opnåelse af mandater, må jeg sige, at det ikke kan være rigtigt med en yderligere lempelse af adgangsreglerne. Socialdemokratiet har den opfattelse, at adgangen til at opstille til folketingsvalg skal være så let som muligt, men opslutningen bag et parti må naturligvis kunne dokumenteres, og en stikprøveordning som foreslået af SF vil være illusorisk og kan i givne situationer skabe fuldkomment kaos. Det må fortsat være rimeligt, at man med sin underskrift vedkender sig det parti, man ønsker opstillet.

Skal adgangen til at opstille til folketingsvalg være let, må der imidlertid findes en talmæssig begrundelse blandt vælgerne for at blive repræsenteret i folketinget. Med den stigende tendens til bevægelighed mellem partierne, som vi har oplevet ved de sidste valg, og som næppe bliver mindre ved kommende, og med tendensen til særgruppering af den ene eller den anden art vil en lettelse meget nemt medføre, at ikke ét, men adskillige småpartier bliver repræsenteret i folketinget, hvad der vil gøre arbejdsgangen ganske umulig. Demokrati består i den lige adgang til at blive valgt, men det må kræve et vist antal stemmer at blive repræsenteret, hvis demokratiet skal være handlekraftigt. Erfaringer fra andre lande bekræfter denne opfattelse.

SF foreslår endvidere — igen, må man vel sige — at de politiske partier skal fremlægge regnskab for deres økonomi. Vi har

ikke noget at indvende imod dette princip, men vi synes, at forslaget, som det foreligger her, er dårligt formuleret, da det kun forlanger regnskab for det sidst forløbne kalenderår forud for valget. Da bidragene i reglen kommer under og efter valgkampen, vil regnskabet reelt intet oplyse. Vanskelighederne ved forslaget er nok, at det meget nemt kan omgås ved, at eventuelle tilskud kommer på mere eller mindre reelle indsamlingslister, eller man kan lade en del af udgifterne finansiere af grupper, der ikke har direkte forbindelse med partiet, hvorfor udgifterne ikke kommer med i regnskabet. Vi kan altså principielt tilslutte os forslaget. Vi fremlægger vore regnskaber for en så stor kreds, at de i realiteten må betragtes som offentlige. Jeg tror, der er andre partier her i salen, for hvem forslaget vil volde større kvaler.

Spørgsmålet om at skabe mulighed for at kunne stemme på hospitaler, forsorgsinstitutioner og endelig også i fængslerne er også blevet rejst igen. I det omfang det er muligt, finder der kørsel sted fra hospitalerne til valgstederne, og jeg tror stadig, det er tvivlsomt, om hospitalslægerne ville sætte pris på at få lagt valghandlingen direkte ind på hospitalerne. Det kan give en ophedet atmosfære, der kan være skadelig for adskillige syge, og der er da også visse patienter, som under alle omstændigheder betragtes som for syge til at deltage i afstemningen. Men hvem skal træffe denne afgørelse, og hvor går kriteriet f. eks. for de sindssyge? Sygdom bør ikke i sig selv være diskriminerende.

Forslaget om, at fanger også får valgret, er i overensstemmelse med moderne strafferechtspleje, men kan dog nok rejse problemer. Der vil være visse dømt i visse bedragerisager inden for den større finansverden, for hvem man i hvert fald kan tvivle om berettigelsen af en sådan mentalhygiejnisk indsats. I en lille kommune med et stort fængsel kunne det i øvrigt tænkes, at fangerne fik én eller flere repræsentanter i kom-